

УДК 330.322:351.72

МЕТОДИКА ІНТЕГРАЛЬНОЇ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ, ДЛЯ РОЗРОБКИ АБО РЕАЛІЗАЦІЇ ЯКИХ НАДАЄТЬСЯ ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА

А.А. Карпович, кандидат економічних наук

Український центр розвитку інформаційних технологій

В.В. Самсонова, Н.Ю. Шевченко, кандидати економічних наук

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Запропоновано систему інтегральної оцінки проектних (інвестиційних) пропозицій та інвестиційних проектів, для розробки або реалізації яких надається державна підтримка, за визначеним переліком критеріїв. Надано методичні рекомендації щодо алгоритму визначення інтегральної системи оцінки на основі методики ключових показників ефективності. Розроблено систему ключових показників ефективності.

Постановка проблеми. На фоні сучасної економічної кризи, як ніколи гостро постає питання підтримки державою інвестиційних проектів у галузях соціально-культурної сфери, науки, освіти, розвитку енергозберігаючих технологій, охорони здоров'я та навколишнього середовища і оновлення їх матеріально-технічної бази. З метою досягнення цієї мети держава визначає заходи щодо стимулювання діяльності суб'єктів господарювання, підтримки і заохочення вітчизняних виробників та іноземних інвесторів стосовно створення нових робочих місць, підвищення інвестиційної активності та реалізації найважливіших цільових програм розвитку.

Інвестиційна діяльність суб'єктів господарювання вимагає глибоких знань теорії та практики прийняття рішень у сфері обґрунтування інвестиційної стратегії, виборі напрямів та форм інвестування, а пошук шляхів удосконалення відносин в

інвестиційній сфері в умовах ринкової трансформації економіки є не лише актуальним, а й важливим завданням теоретичного та практичного значення.

Сьогодні проблеми інвестицій, їх соціальна спрямованість, аналіз ефективності, інвестиційна привабливість регіонів стають предметом вивчення досить великого кола відомих вітчизняних вчених – О. Бланка [10], Б. Губського [11], А. Ідрісова [12], Р. Каплана [13], Л. Нейкова [15], О. Пересади [16], В. Пілюшенко [17], О. Поважного [18], В. Савчука [19], Д. Черваньова [20] і зарубіжних учених – Г. Александера [8], Дж. Бейлі [8], В. Беренса [9], М. Марковіца [14], П. Хавранєка [9], У.Шарпа [8], Г. Шмалєна [21] та ін.

Об'єкти та методи досліджень. Метою дослідження є розробка бальної системи оцінки проектних (інвестиційних) пропозицій та інвестиційних проектів, для розробки або реалізації яких надається державна підтримка, за визначен-

ним переліком критеріїв.

Об'єкт дослідження — процес оцінки проектних (інвестиційних) пропозицій та інвестиційних проектів, для розробки або реалізації яких надається державна підтримка. У процесі дослідження використовувались: системний аналіз; структурно-логічне моделювання; статистичні методи; розрахунково-конструктивний метод; нормативний метод; аналіз та узагальнення експертних оцінок та даних з різних інформаційних джерел.

Результати досліджень. У науковій літературі під інвестиціями традиційно прийнято розуміти здійснення певних економічних проектів у теперішній час, щоб в майбутньому одержати доходи. Такий підхід до розуміння інвестицій є домінуючим як у вітчизняній, так і в закордонній економічній літературі. Водночас, поняття "інвестиції" є занадто всебічним, щоб дати йому єдине та вичерпне визначення. У різних розділах економічної науки та різних галузях практичної діяльності його тлумачення має свої особливості.

На відміну від бухгалтерського обліку, історія якого нараховує не одне тисячоліття, інвестування як самостійна наука сформувалась відносно недавно. Окремі розробки з теорії велись ще до Другої світової війни. Проте вважається, що початком цього процесу була перша половина 50-х років, коли М. Марковіц у своїх роботах заклав основи сучасної теорії інвестиційного портфеля [14]. Таким чином, власне, було викладено методологію прийняття рішень у галузі інвестування, а також запропоновано відповідний науковий інструментарій.

Подальшого розвитку теорія набула у дослідженнях, присвячених цінним паперам, створенню концепції ефективності ринку капіталу, моделям оцінки ризику, дохідності та їх емпіричному підтвердженню, розробці нових фінансових інструментів, тощо.

Варто зауважити, що формування західної наукової думки щодо інвестування здійснювалось на основі вчення про фінанси. Саме в рамках теорії фінансів сформувалась прикладна дисципліна "інвестиційний менеджмент" як наука, присвячена методології та техніці управління інвестиціями компанії, що поєднує три взаємопов'язаних напрями, котрі складають серцевину процесу управління інвестиціями компанії:

— інвестиційна політика (тобто дії, пов'язані з розміщенням інвестиційних ресурсів);

— управління джерелами коштів (тобто звідки брати кошти і якою повинна бути оптимальна структура джерел фінансування);

— дивідендна політика (в яких обсягах та в якому вигляді виплачувати дивіденди).

Теоретичне пізнання категорії інвестицій знайшло своє відображення і в нормативних актах, зокрема, у Законах України "Про інвестиційну діяльність" [4] та "Про оподаткування прибутку підприємств" [5]. Проте варто зазначити, що в цих Законах у визначення поняття "інвестиція" вкладається різне тлумачення. Так, в Законі України "Про інвестиційну діяльність" визначено, що інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, у результаті яких створюється прибуток або досягається соціальний ефект.

Такими цінностями можуть бути:

— грошові кошти, цільові банківські вклади, паї, акції та інші цінні папери;

— рухоме та нерухоме майно;

— майнові права, що впливають з авторського права, досвід та інші інтелектуальні цінності;

— сукупність технічних, технологічних, комерційних та інших знань, оформлених у вигляді технічної інформації, навичок та виробничого досвіду, необхідних для орга-

нізації того чи іншого виробництва;

— права користування землею та інші цінності.

Таке визначення має синтетичний характер зазначеної категорії. По-перше, в ньому врахований динамізм інвестицій, тобто розкривається взаємозв'язок, процес перетворення інвестиційних ресурсів у вкладення, витрати і, по-друге, наведена широка класифікація інвестицій.

На нашу думку, у сфері державної підтримки інвестиційних проектів, необхідно керуватися, в першу чергу, пріоритетом соціально-економічного ефекту, а саме: створенням нових робочих місць, поліпшенням екологічного стану навколишнього середовища, сприянням розвитку науки і техніки, підвищенням культурно-освітнього рівня громадян тощо.

Проблематика оцінки ефективності державних інвестицій у проекти, спрямовані на захист навколишнього середовища, впровадження енергоефективних та енергозберігаючих технологій, впровадження інновацій та які прогнозують соціально-економічний ефект, полягає у неточності кількісної оцінки

результатів. Також впровадження деяких проектів передбачає порівняно низький економічний результат, великий строк окупності, потребує значних фінансових ресурсів, проте, в загальному, подібні проекти є "першопрохідцями" на сучасному ринку, "новаторами", які використовують новітні технології. Інвестуючи у подібні проекти, держава сприяє поширенню даних практик на підприємствах України. Пріоритетом для надання державної допомоги повинні стати проекти, націлені саме на отримання соціального ефекту, впровадження інновацій та новітніх технологій, зменшення ресурсоемності економіки.

З метою сприяння вирішенню зазначених вище проблем на замовлення Міністерства економічного розвитку і торгівлі України Державним підприємством "Український науковий центр розвитку інформаційних технологій" було виконано наукове дослідження на тему "Розроблення бальної системи оцінки проектних (інвестиційних) пропозицій та інвестиційних проектів, для розроблення або реалізації яких надається державна під-

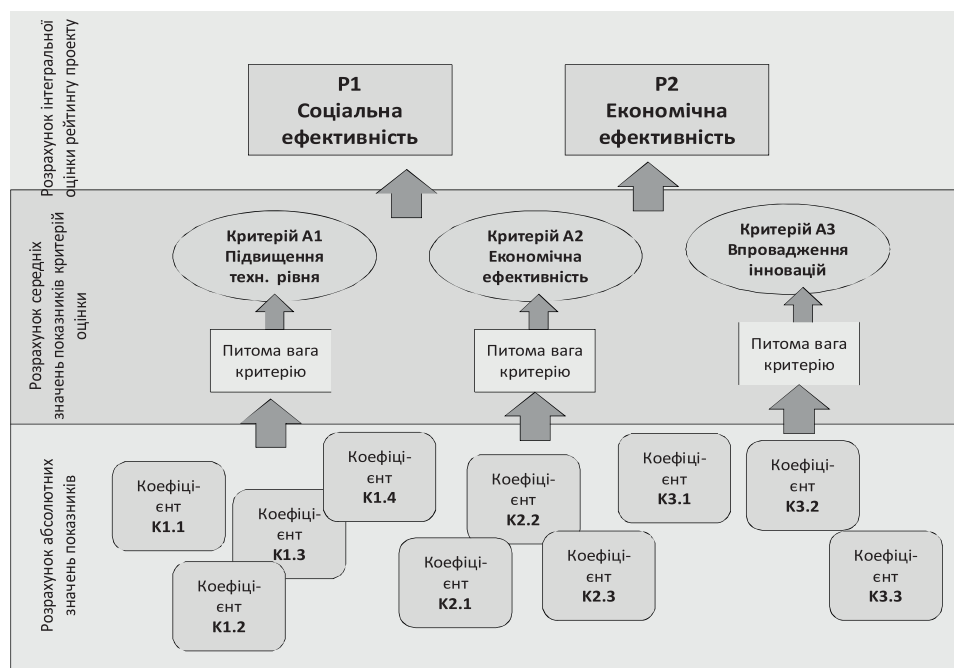

Рис. 1. Ієрархічна модель оцінки рейтингу інвестиційного проекту

тримка, за визначеним переліком критеріїв" за результатами якої запропоновано методику інтегральної оцінки рейтингу інвестиційного проекту, яка являє собою ієрархічну модель, розрахунок якої виконується в декілька ітерацій (рис. 1).

Суть даної методики полягає в оцінці значень ключових показників за визначеними в Постанові Кабінету Міністрів "Про затвердження Порядку відбору проектних (інвестиційних) пропозицій та інвестиційних проектів, для розроблення або реалізації яких надається державна підтримка" [7] критеріями оцінки та аналізу їх значень відповідно до обраного пріоритету.

Критерії оцінки наступні.

1. Підвищення технологічного рівня.
2. Економічна ефективність.
3. Впровадження енергоефективних та енергозберігаючих технологій.
4. Вплив реалізації проекту на розвиток внутрішнього виробництва та підвищення конкурентоспроможності вітчизняного виробника.
5. Забезпечення охорони навколишнього середовища.
6. Створення робочих місць.
7. Впровадження інновацій.
8. Фінансування проекту.

Згідно критеріїв оцінки було розроблено систему ключових показників ефективності (КПІ). Обрані коефіцієнти характеризують критерії оцінки за їхніми найважливішими ознаками, є якісними та кількісними, відображають динаміку зміни показника в часі та економічно нормовані.

Структурна система ключових показників ефективності наступна:

1. Підвищення технологічного рівня:
 - 1.1. темп зростання скорочення тривалості виробничого циклу;
 - 1.2. темп зростання оборотності сировини;
 - 1.3. темп зростання ймовірності безвідмовної роботи;

1.4. темп зростання коефіцієнта технічного використання;

1.5. темп зростання коефіцієнта корисної дії;

1.6. темп зростання доданої вартості.

2. Економічна ефективність:

2.1. економічна ефективність проекту:

2.1.1. чиста приведена вартість;

2.1.2. дисконтований період окупності;

2.1.3. внутрішня норма дохідності;

2.1.4. індекс прибутковості;

2.1.5. бюджетний ефект;

2.1.6. коефіцієнт ефективності планових надходжень.

2.2. економічна ефективність контрагента:

2.2.1. коефіцієнт фінансової залежності;

2.2.2. коефіцієнт покриття активів власними оборотними коштами;

2.2.3. коефіцієнт швидкої ліквідності;

2.2.4. коефіцієнт рентабельності оборотного капіталу;

2.2.5. коефіцієнт автономії;

2.2.6. коефіцієнт норми прибутку;

2.2.7. коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами.

3. Фінансовий стан контрагента (що подає інвестиційну заявку, пропозицію):

3.1. коефіцієнт фінансової залежності;

3.2. коефіцієнт покриття активів власними оборотними коштами;

3.3. коефіцієнт швидкої ліквідності;

3.4. коефіцієнт рентабельності оборотного капіталу;

3.5. коефіцієнт автономії;

3.6. коефіцієнт норми прибутку;

3.7. коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними коштами.

4. Впровадження енергоефективних та енергозберігаючих технологій:

4.1. результат державної експертизи із енергозбереження;

4.2. темп зростання питомої енергемності роботи (питоме енергоспоживання виробу);

4.3. темп зростання економії енергоресурсів;

4.4. темп зростання вартості сировини;

4.5. темп зростання виробництва та (або) споживання енергії, отриманої з поновлюваних (альтернативних) джерел енергії;

4.6. присвоєння суб'єкту "зеленого" тарифу.

5. Вплив реалізації проекту на розвиток внутрішнього виробництва та підвищення конкурентоспроможності вітчизняного виробника:

5.1. темп зростання обсягу продукції, робіт, послуг;

5.2. темп зростання собівартості;

5.3. темп зростання індексу якості продукції, надання послуг, виконання робіт.

6. Забезпечення охорони навколишнього середовища:

6.1. факт позитивного впливу на охорону навколишнього середовища.

7. Створення робочих місць:

7.1. питома вага новостворених робочих місць;

7.2. питома вага новостворених робочих місць, що задіяні у виробничій діяльності.

8. Впровадження інновацій:

8.1. позитивний висновок державної експертизи інноваційних проектів.

9. Фінансування проекту:

9.1. відношення частки недержавних джерел до загальної кошторисної вартості проекту;

9.2. відношення частки боргових зобов'язань, які передбачається забезпечити державною гарантією;

9.3. інвестиційні та кредитні ризики:

9.3.1. коефіцієнт забезпечення проекту власними оборотними засобами;

9.3.2. коефіцієнт власних людських ресурсів для виконання проекту;

9.3.3. термін давності подачі проекту.

9.3.4. коефіцієнт власних основних фондів для виконання проекту.

У рамках розробленої нами моделі існують два пріоритети (сценарії) оцінки - соціально-економічний ефект та економічна ефективність інвестиційного проекту. Експертним шляхом було створено матриці попарного порівняння важливості (значимості) критеріїв залежно від аналізованого сценарію, в результаті чого критерії отримали питомі ваги в моделі відповідно до обраного сценарію оцінки.

Розподіл обраних показників за критеріями оцінки є наступним.

1. Підвищення технологічного рівня - критерій А1.

2. Економічна ефективність - критерії А2, А11.

3. Впровадження енергоефективних та енергозберігаючих технологій - критерій А3.

4. Вплив реалізації проекту на розвиток внутрішнього виробництва та підвищення конкурентоспроможності вітчизняного виробника - критерій А4.

5. Забезпечення охорони навколишнього середовища - критерій А5.

6. Створення робочих місць - критерій А6.

7. Впровадження інновацій - критерій А7.

8. Фінансування проекту - критерії А8, А9, А10.

Метод попарного порівняння дозволяє порівнювати та здійснювати розрахунки по об'єктах, які ранжовані за своїми якостями в табличній формі.

Складається таблиця, за якою кожен експерт здійснює зіставлення та оцінює задані критерії. Кожен і-й критерій - з горизонтального рядка порівнюється із j-ми критеріями - з вертикального рядка; якщо при попарному зіставленні і-й критерій визнається вагомішим j-го, то йому присвоюється значення - 0,7; протилежна оцінка - 0,3, рівнозначний - 0,5 (рис. 2, 3):

Для розрахунку середніх значень за критеріями для всіх показників моделі бу-

Матриця попарного порівняння для пріоритету P1*

	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	
A1		0,3	0,5	0,3	0,7	0,7	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3	0,44
A2	0,7		0,7	0,5	0,7	0,7	0,7	0,7	0,5	0,5	0,5	0,61
A3	0,5	0,3		0,3	0,5	0,5	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3	0,38
A4	0,7	0,5	0,7		0,7	0,5	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3	0,50
A5	0,3	0,3	0,5	0,3		0,5	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,34
A6	0,3	0,3	0,5	0,5	0,5		0,5	0,3	0,3	0,3	0,3	0,38
A7	0,5	0,3	0,5	0,5	0,7	0,5		0,5	0,5	0,5	0,3	0,48
A8	0,7	0,3	0,7	0,7	0,7	0,7	0,5		0,5	0,5	0,5	0,57
A9	0,7	0,5	0,7	0,7	0,7	0,7	0,5	0,5		0,3	0,5	0,57
A10	0,7	0,5	0,7	0,7	0,7	0,7	0,5	0,5	0,7		0,5	0,61
A11	0,7	0,5	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,5	0,5	0,5		0,63

* - Кольором виділені домінуючі критерії в залежності від вибраного пріоритету

Рис. 2. Матриця попарного порівняння для пріоритету P1 "Соціально-економічний ефект"

ло введене поняття "абсолютного значення показника". Воно належить безлічі чисел від 0 до 1 з розбиттям на три якісних області значень "Хороший" – від 0 до 0,33; "Нормальний" – від 0,34 до 0,66; "Поганий" – від 0,67 до 1. Відповідно, розрахунок середніх значень проводиться на основі абсолютних значень, а оцінка якості показника – на основі реальних розрахункових значень коефіцієнтів (рис. 4).

Розрахунок інтегрального показника інвестиційного проекту здійснюється у три етапи.

1. Оцінка рівня значення поточного показника та інтерпретація його в абсолютне значення на проміжку [0–1] для здійснення адитивної згортки.

2. Обчислення середньогогеометричного значення показників за всіма критеріями з використанням питомих ваг для кожного критерію.

3. Обчислення інтегрального показника рейтингу інвестиційного проекту за обома сценаріями (соціально-економічний ефект та економічна ефективність).

Матриця попарного порівняння для пріоритету P2*

	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	
A1		0,7	0,5	0,5	0,5	0,3	0,5	0,7	0,7	0,9	0,3	0,58
A2	0,3		0,3	0,3	0,3	0,1	0,3	0,5	0,5	0,3	0,5	0,32
A3	0,5	0,7		0,5	0,5	0,3	0,5	0,7	0,7	0,7	0,3	0,55
A4	0,5	0,7	0,5		0,5	0,3	0,5	0,7	0,7	0,7	0,3	0,55
A5	0,5	0,7	0,5	0,5		0,5	0,5	0,7	0,7	0,7	0,3	0,57
A6	0,7	0,9	0,7	0,7	0,5		0,5	0,7	0,9	0,7	0,3	0,68
A7	0,5	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5		0,7	0,5	0,5	0,3	0,52
A8	0,3	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3		0,5	0,5	0,5	0,36
A9	0,3	0,5	0,3	0,3	0,3	0,1	0,5	0,5		0,3	0,5	0,35
A10	0,1	0,7	0,3	0,3	0,3	0,3	0,5	0,5	0,7		0,5	0,43
A11	0,7	0,5	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,5	0,5	0,5		0,63

Рис. 3. Матриця попарного порівняння для пріоритету P2 "Економічна ефективність інвестиційного проекту"

Список ключових показників, які описують критерії вибору інвестиційного проекту	Абс. Знач.	Нормування						Фактичне значення	Результат оцінки (приналежність значення показника до групи)
		Погано	А	Нормально	В	Добре	С		
A1 Підвищення технологічного рівня		0	0,3	0,3	0,7	0,7	1		
K1.1 Темп зростання скорочення тривалості виробничого циклу	0,90	1,0	0,9	0,9	0,5	0,5	0,0	0,5	С
K1.2 Темп зростання оборотності сировини	0,90	0,9	0,9	0,9	0,5	0,5	0,0	0,5	С
K1.3 Темп зростання ймовірності безвідмовної роботи	0,25	0,0	0,6	0,6	0,8	0,8	1,0	0,4	А
K1.4 Темп зростання коефіцієнта технічного використання	0,90	0,0	0,6	0,6	0,8	0,8	1,0	0,8	С
K1.5 Темп зростання коефіцієнта корисної дії	0,90	0,0	1,0	1,0	1,4	1,4		4,0	С
K1.6 Темп зростання доданої вартості	0,50	0,0	1,0	1,0	1,4	1,4		1,0	В
A2 Економічна ефективність									
K2.1 Чистая приведенная стоимость NPV	1	0					1	5,00	С
K2.2 Дисконтированный период окупаемости DPB (год)	0,50	5	5	2	2	0	5		В
K2.3 Внутренняя норма доходности IRR средняя за весь период	0,50	0,05	0,05	0,3	0,3		0,1		В
K2.4 Индекс прибыльности PI	0,90	1				1	1		С
K2.5 Бюджетная эффективность BE	0,50	0	0	0,3	0,3		0		В
K2.6 Коефициент эффективности плановых надходжень	0,25	0	0,1	0,1	0,2	0,2	1,2	4	А
		1,2						не заповнювати	
A3 Впровадження енергоефективних та енергозберігаючих технологій									
K3.1 Результат державної експертизи із енергозбереження	1	Нет	0			Да	1	1	С
K3.2 Темп зростання шитої енергоємності роботи (шитоге енерг	0,90	1,0	0,9	0,9	0,6	0,6	0,0	0,6	С

Рис. 4. Приклад розрахунку привабливості інвестиційного проекту на основі методики інтегральної оцінки

Емпірично було встановлено, що значення інтегрального показника інвестиційного проекту на практиці може варіюватися в межах від 0,15 до 0,70. Відповідно визначено якісні показники проекту в залежності від значення інтегрального показника:

- [0–0,235] – проект повинен бути відхилений через неефективність;
- [0,235–0,25] – проект може бути прийнятий, але є підвищений ризик;
- [0,251–1] – проект може бути прийнятий з мінімальним ризиком.

Для проектів, що передбачають організацію нового виробництва, надання послуг чи виконання робіт, за базові вважати відповідні показники, які існують у галузях народного господарства України та країнах СНД.

Висновки

Формування сучасної системи державного та регіонального управління, ефективне функціонування соціальної

Література

1. Закон України "Про альтернативні види палива" № 1391-XIV від 14.01.2000 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР) – 2000 – № 12 – С. 94.
2. Закон України "Про альтернативні джерела енергії" № 555-IV від 20.02.2003 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР) – 2003 – № 24 – С. 155.
3. Закон України "Про екологічну експертизу" № 45/95-ВР від 09.02.1995 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР) – 1995 – № 8 – С. 54.
4. Закон України "Про інвестиційну діяльність" № 1560-XII від 18 вересня 1991 р. //

сфери за умов обмеженого бюджетного фінансування викликає необхідність розробки методологічних та практичних підходів до оцінки напрямів інвестиційної діяльності для забезпечення сталого розвитку суспільства.

Застосування на практиці запропонованої системи інтегральної оцінки проектних (інвестиційних) пропозицій та інвестиційних проектів, для розробки або реалізації яких надається державна підтримка, за визначеним переліком критеріїв, розроблених методичних рекомендацій щодо алгоритму визначення інтегральної системи оцінки на основі методики КРІ та систем ключових показників ефективності, дасть змогу з'ясувати економічну та соціальну ефективність інвестицій, адже визначення соціально-економічного ефекту є основою для прийняття рішень щодо фінансування інвестиційних проектів державою.

- Відомості Верховної Ради України (ВВР) — 1991 — № 47 — С. 646.
5. Закон України "Про оподаткування прибутку підприємств" №334/94 від 28 грудня 1994 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР) — 1995 — № 4 — С. 28.
 6. Наказ Міністерства економічного розвитку України "Про затвердження Методики проведення державної експертизи інвестиційних проектів та форми висновку за її результатами" № 243 від 13.03.2013 р. / Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 18 березня 2013 р. за № 437/22969.
 7. Постанова Кабінету Міністрів "Про затвердження Порядку відбору проектних (інвестиційних) пропозицій та інвестиційних проектів, для розроблення або реалізації яких надається державна підтримка" № 835 від 13.11.2013 р.
 8. Бейли Дж., Шарп У., Александер Г. Инвестиции. — М.: Инфра-М, 2003. — 1028 с.
 9. Беренс В., Беренс В., Хавранек П. Руководство по оценке эффективности инвестиций: Пер. с англ. — М.: "ИНФРА-М", 1995. - 528 с.
 10. Бланк І.О., Ситник Г.В. Управління фінансами підприємств і об'єднань: навч. посібник. — К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. — 183 с.
 11. Губський Б.В. Інвестиційні процеси в глобальному середовищі. — К.: Видавництво "Наукова думка", 1998. — 390 с.
 12. Идрисов А. Б. Планирование и анализ эффективности инвестиций. — М.: Про-Инвест-ИТ, 1995. — 160 с.
 13. Каплан Р., Нортон Д. Сбалансированная система показателей. От стратегии к действию. — Москва: "ОлимпБизнес", 2006. — 320 с.
 14. Markowitz H.M. Portfolio Selection: Efficient Diversification of Investment. Wiley. — New York. — 1959.
 15. Нейкова Л.І. Фінансові методи забезпечення науково-технічного розвитку промисловості // Фінанси України. — 1997. — №8. — С.55–67.
 16. А.А. Пересада, Т.В. Майорова, О.О. Ляхова. Проектне фінансування: Підручник. — К.: КНЕУ, 2005. — 736 с.
 17. Промышленный маркетинг: Учебное пособие / В.Л. Пилюшенко, В.И. Дубницкий, С.Ф. Смеричевский и др. — Донецк: ДонГАУ, ВИК, 2003. — 538 с.
 18. Фінанси: навчально-методичний посібник / О.С. Поважний, С.С. Степанчук, В.В. Петрушевська, Н.О. Одинцова. — Донецьк: Технопак, 2011. — 343 с.
 19. Савчук В.П. Финансовый менеджмент. - К.: Companion, 2008. - 884 с.
 20. Черваньов Д.М., Нейкова Л.І. Менеджмент інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств України. — К.: Знання, 1999. — 516 с.
 21. Шмален Г. Основы и проблемы экономики предприятия: Пер. с нем./ Под ред. А.Г. Поршнева. - М.: Финансы и статистика, 2004. - 512 с.

АННОТАЦІЯ

Карпович А.А., Самсонова В.В., Шевченко Н.Ю. Методика інтегральної оцінки інвестиційних проектів, для розробки или реалізації котрих надається державна підтримка // Біоресурси и природопользование. — 2014. — 6, № 1–2. — С. 138–145.

Предложена система интегральной оценки проектных (инвестиционных) предложений и инвестиционных проектов, для разработки или реализации которых предоставляется государственная поддержка, по определенному перечню критериев. Разработаны методические рекомендации для применения алгоритма определения интегральной системы оценки на основе методики ключевых показателей эффективности. Разработана система ключевых показателей эффективности.

SUMMARY

A. Karpovich, V. Samsonova, N. Shevchenko. Integrated methodology for evaluation of investment projects for the development or implementation with Government support // Biological Resources and Nature Management. — 2014. — 6, № 1–2. — P. 138–145.

The system of integrated assessment of project (investment) proposals and investment projects, the development and realization of which are supported by the state according to a specific list of criteria has been proposed. The guidelines to use the algorithm of integrated evaluation system based on the methodology of key performance indicators has been developed. The system of key performance indicators has been developed.